1849. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 9 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Julij.

Sedert onze vorige opgave zijn hier bijgekomen 23 cholera-lijders; overleden 31, hersteld 43. Totaal 411; overleden 232, hersteld 73, in behandeling 106.

— Curatoren van het Erasmiaansch Gymnasium te Rotterdam hebben eene oproeping gedaan ter vervulling van den post van Leeraar in de Handelswetenschappen aan die school; belanghebbenden moeten zich aanmelden vóór 1 Augustus eerstk.

— De eerste algemeene Vergadering van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunde zal gehouden worden te Arnhem den 30 en 31sten Julij.

— De beroemde toonkunstenaar J. G. Bertelman, zal een driestemmig Koraalboek voor Huisgezinnen, Zangscholen en Kerk uitgeven. 't Protestantsch Zanggezelschap te Arnhem, dat reeds zooveel deed tot verbetering van 't kerkgezang, teekende op dit Koraalboek in voor 300 exemplaren.

's GRAVENHAGE, 7 Julij.

Z. M. is door den Koning van Hanover begiftigd met de Orde van St. Joris.

— Z. M. heeft benoemd tot Commandeurs der Orde van de Eikenkroon, den Schout bij Nacht Arriens, Mr. A. J. Borret, Staatsraad-Gouv. van Noord-Braband; den Heer J. G. S. van Breda, Directeur van Teijlers Museum; J. W. C. Baron van Ittersum, Oud-Burgem. te Groningen; Menson, gepens. Kol.; J. J. van Mulken, Maj.; Baron A. F. J. F. J. d'Omphal, Gen.-Majoor, en P. Bruijning, Kap.-Luit. bij de Marine; tot Ridders met de Star dier Orde, W. A. Baron Schimmelpenninck van der Oije, Min. van Staat, Gouv. van Gelderland, en H. J. Travers, Consul-Gen. te Mannheim, en tot Ridders den Heer Augustin, Proc. van Staat, te Diekirch en Aud.-Mil. bij 't Luxemburgsch Bonds-contingent; J. J. Engeringh, Kapitein; P. E. J. T. de la Fontaine, 1e Luit. bij gemeld contingent; C. L. J. d'Olimart, Proc. van Staat te Luxemburg, en den Heer M. Verzweyvel, Kunstplaatsnijder te Antwerpen.

— Z. M. heeft den fungerenden Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien P. van Swieten, op zijn verzoek, op de meest eervolle wijze ontheven van de waarneming der functiën, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene diensten; terwijl de Heer C. F. Pahud, laatstelijk Directeur der producten en civile magazijnen in Ned. Indië, thans met verlof hier te lande, voorloopig in zijne plaats is benoemd.

— Z. M. heeft den Heer Mr. J. van Riemsdijk Jr., Plaatsvervangend Regter in de Regtbank en Procureur te Almelo, benoemd tot Kantonregter aldaar.

— Z. M. bevindt zich tot heden nog op het Loo. Aldaar is den 4den eene deputatie uit Luxemburg bij Z. M. ten gehoore toegelaten.

— Gisteren is in deze residentie overleden de Heer Mr. J. H. Scholten van Oud Haarlem, laatstelijk Oud-President van het Hoog Geregtshof en van het Hoog Militair Geregtshof in Nederl. Indië, die, tijdens zijn verlof hier te lande, de grondslagen heeft gelegd van de nieuwe wetgeving, die in Indië is ingevoerd.

— De Sub-Commissie voor het Arrondissement Roermond, tot het oprigten van een standbeeld te 's Gravenhage, voor wijlen Z. M. Koning Willem II, berigt dat het heeft ontvangen f 1,237.49½.

— In de zitting der Provinciale Staten van gisteren, brengt de Heer Slingelandt een voorstel ter tafel betreffende de vereeniging van gemeenten, en verlangt dat men onderzoeke in hoe verre het noodzakelijk zij, om gebruik te maken van het regt, bij art. 134 der Grondwet toegekend, ten einde den Koning kenbaar te maken, het verlangen der Staten, om de gevorderde vereeniging van gemeenten niet verder uit te strekken, dan van die beneden de 2,000 zielen, en daar bij de Regering, het plan bestaat, om zulks te doen ten opzigte van gemeenten van 3 tot 5,000 zielen, ja zelfs van 10 tot 12,000, dat aan dit voornemen in het belang der ingezetenen geen gevolg worde gegeven.

De Voorzitter stelt dit voorstel in handen eener commissie, bestaande uit de Heeren van Hoogendorp, Koetsveld, Rijnbende, Begram van Jaarsveldt, A. van Weel Dz. en L. Kluit.

Voorts worden verscheidene verslagen uitgebragt en aanvragen tot toelagen voor gemeente-wegen of andere openbare werken behandeld, onder anderen over een toelage van f 3,000, die de stad Gouda verlangt voor uitdieping van den IJssel. Nadat de Heeren Ravenstein Medemblik, Caan en Jongkindt Coninck, deswegens het woord hebben gevoerd, wordt overeenkomstig het voorstel der Commissie in deze zaak, dit adres gesteld in handen van Gedep. Staten, om daarop nader terug te komen.

De President geeft kennis, dat er op dit oogenblik geene verslagen over andere onderwerpen gereed zijn, maar dat er intusschen nog gewigtige zaken aanhangig zijn, waarover spoedig rapport dient te worden uitgebragt, die nogtans morgen niet zullen kunnen gereed zijn. Hij stelt alzoo voor, de zitting te verdagen tot aanstaanden Woensdag ten 12 ure.

Dienovereenkomstig wordt besloten en daarop de zitting opgeheven.

— *Uittreksel uit het Verslag, gedaan door de Gedeputeerde Staten, aan de Staten der Provincie Zuid-Holland, in de gewone Vergadering gehouden te 's Gravenhage, op Dingsdag den 3den Julij 1849.*

(Vervolg van ons vorig nommer.)

Bij § 6, de gezondheidstoestand, wordt opgegeven dat het getal der personen in deze provincie, sedert het uitbreken der cholera tot op den 31sten Mei ll. door de ziekte aangetast, bedroeg 4349, waarvan 2334 zijn overleden en 1881 hersteld; terwijl er toen nog 134 onder geneeskundige behandeling bleven.

Bij § 7, Geneeskundige dienst, wordt gemeld: omtrent den toestand van het Ceciliae Gasthuis te Leyden, zijn bedenkingen in het midden gebragt, welke tot het instellen van een opzettelijk onderzoek hebben geleid, terwijl door het Stedelijk Bestuur is erkend, dat de tegenwoordige inrigting van dat gesticht tot verpleging van zieke armen, groote verbeteringen behoefde en dat de geneeskundige dienst, daarmede in naauw verband staande, op eene meer doelmatige wijze behoorde te worden geregeld, zijnde dien ten gevolge reeds een begin gemaakt met het daarstellen van eenige verbeteringen, waarmede het Stedelijk Bestuur zooveel mogelijk zal voortgaan.

§ 8. De bevolking der krankzinnigen gestichten te Dordrecht, 's Gravenhage, Rotterdam en Delft bestond op ultimo December 1848 uit 350 personen.

Bij afzonderlijk rapport zal een voorstel worden gedaan omtrent de bestemming van het Fonds, bijeengebragt uit de heffing van eene buitengewone opcent op de Grond- en Personele belasting, op de Provinciale Begrootingen van 1845, 1846, 1847 en voor de vier eerste maanden van het Personeel op die van 1848 voor de daarstelling van een krankzinnigen gesticht; terwijl ingevolge ditzelfde besluit uit de in kas beschikbare gelden aan de stad 's Gravenhage eene som van f 4,666.15 is uitbetaald, ter vergoeding van gemaakte kosten tot slechting van het terrein op de duingronden, waarop het ontworpen krankzinnigen gesticht zou worden gebouwd en daar en tegen sedert vorig verslag eene som van f 3,361.84 is ontvangen en overgestort wegens rente verschenen 1 October 1848, en 1 April 1849, van het kapitaal van f 84,900 ingeschreven op het Grootboek der 4 pCt. Nat. schuld, zijnde het bij nader onderzoek gebleken, dat er behalve die inschrijving op de openstaande diensten van 1847, 1848 en 1849, thans nog altijd ruim f 13,000 beschikbaar is.

§ 11. Cultuur van woeste gronden, Droogmakerijen. Bij opvolgende besluiten is aan eenige eigenaren aanspraak toegekend op vrijdom van verhooging van grondlasten en verdere voordeelen van de wet, en wel wegens indijkingen, tot een gezamenlijk bedrag van 981 bunders, 47 roeden en 6 ellen, en wegens ontginning van woeste of duingronden, tot een bedrag van 52 bunders, 86 roeden en 25 ellen.

Ten aanzien van de droogmaking van het Haarlemmer-meer wordt medegedeeld, dat in deze maand het Meer bereids gezakt was tot 1,32 el onder het Amsterdamsch peil, of tot 0,75 el onder dien matigen zomerboezemstand, waarop in Rijnland gewoonlijk de sluizen worden gesloten gehouden.

Uit hoofde van de hooge najaars- en winter-boezemstanden, heeft de machine van den Leeghwater, die destijds nog alleen in dienst was gesteld, dikwijls gedurende korte tijden moeten stilstaan, terwijl er bovendien zeer veel regen in dien tijd is gevallen.

Het laat zich nu aanzien, dat met de drie stoomwerktuigen voortdurend en met kracht zal kunnen worden voortgegaan, voor zoo verre de met Rijnland geslotene contracten omtrent het stilstaan der machines bij hooge boezemstanden, zulks niet zullen beletten.

Door de verlaging van den waterspiegel is reeds het gevaar voor de oeverwerken aan de oostzijde, welker onderhoud in vroegere jaren zulke belangrijke uitgaven vereischte, geheel weggenomen. — Deze werken hebben bij de stormen, gedurende den afgeloopen winter niet het minst geleden, en de

ingezetenen van Rijnland genieten hierdoor een aanmerkelijk financieel voordeel, daar de onderhoudskosten in vorige tijden jaarlijks eene som van ƒ30,000 à ƒ40,000 beliepen.

Ten gevolge van den veelvuldig gevallen regen in November is de boezem van Rijnland die thans door de afsluiting des Meers aanmerkelijk verkleind is, en dus zoo veel waterberging niet heeft als vroeger, aanzienlijk gestegen, zoodat eenige boezemlanden daardoor hebben geleden.

Het stoomwerktuig te Spaarndam heeft, wanneer zulks bij den stand van het IJ, mogelijk was, steeds met kracht gewerkt, tot verligting van den boezem van Rijnland en wordt geacht aan zijne bestemming te zullen voldoen.

Niettegenstaande de vochtige weersgesteldheid van den zomer van 1848, en de groote hoeveelheid regen in de maand November gevallen, hebben de polders van Rijnland geen den minsten overlast van water gehad en ofschoon de hooge stand des boezems aanleiding heeft gegeven tot menigvuldige klagten zijn er echter, blijkens de geschiedenis van Rijnlands-waterstaat, meerdere jaren, waarin de toestand dier landen veel erger is geweest dan in het najaar van 1848.

Bij de stoking der stoomketels van de Leeghwater, zijn proeven genomen met turf in plaats van steenkolen, doch later is het gebleken, dat deze inlandsche brandstof, uit een financieel oogpunt, de voorkeur niet verdient boven de steenkolen; alleen bij gemis van steenkolen, zou zij dus met eenige geldelijke opofferingen te gebruiken zijn.

De scheepvaart over het Haarlemmermeer heeft, ten gevolge der sluiting van den plas, in het jaar 1848, opgehouden, en gaat thans door de ringvaarten en zijn er met betrekking tot de verplaatsing van dezen belangrijken waterweg, welke jaarlijks door ten minste 20,000 vaartuigen wordt gebezigd, zijn geene bijzondere klagten vernomen.

De kerkgebouwen en pastoriën zijn over het geheel in goeden staat. Uit de middelen van 1848 en de som van ƒ10,500 op de Begrooting van 1849 toegestaan, is in dit jaar, een subsidie van ƒ4,000 verleend aan de Hervormde Gemeente van Hoogmade en Rijpwetering, voor eene nieuwe pastorie. De aan de gemeente Hekelingen toegekende subsidie van ƒ3,000, tot het bouwen eener nieuwe kerk, is met eene gelijke som verhoogd, in de verwachting van ƒ3,000, uit de Synodale Kas, en onder gehoudenheid, dat de dan nog ontbrekende som van ƒ3,000 door de gemeente zal worden bijgedragen.

Bij Zr. Ms. besluit van 20 April 1849, is eene rijks toelage van ƒ15,000 verleend voor de Hervormde kerk te Gorinchem, waarbij eene bijdrage van ƒ10,000 uit Stads kas, en een vroegere toelage van ƒ20,000, uit de Provinciale fondsen, ruime vrijwillige giften der Gemeente en verkoop van eenige fondsen. De nieuwe kerk is aangenomen voor ƒ75,900, en alzoo ƒ1,300, beneden de begrooting, door C. de Laat, te Gorinchem.

De nieuw gebouwde Zuiderkerk te Rotterdam, is den 22sten April ll., ingewijd, in gothischen stijl, waaraan eene som van ruim vijf tonnen gouds is besteed, geheel door vrijwillige giften en geldopnemingen tegen lage rente bijeengebragt, getuigt van den godsdienstigen zin der Gemeente en van de bekwaamheid van den Architect, A. W. van Dam.

Sedert het vorig verslag zijn geene toelage door R. K. Gemeenten aangevraagd; bij Kon. besluit van 18 Mei 1849, is aan de R. K. Gemeente van Poeldijk (onder Monster), voor den bouw eener nieuwe kerk en pastorie, waartoe in 1848 door ons ook ƒ2,000 was toegezegd, welke som sedert is uitbetaald, van het rijk toegestaan ƒ5,000, terwijl de R. K. Gemeente te Pijnacker door den Minister is gemagtigd tot het bouwen van een toren met klok op de kerk aldaar, waarvan de kosten begroot op ƒ991, zullen bestreden worden uit eene gift, van een lid der gemeente.

Bij § 14, staat der Brandbluschmiddelen, wordt berigt dat het totaal der veroorzaakte schade aan gebouwen en huisraad, zoo naauwkeurig mogelijk nagegaan, bedraagt ƒ261,959, terwijl de assurantiën van veertig dier panden beloopen eene som van ƒ302,868.

Door den brand welke de stad Rotterdam op den 13den Mei ll, heeft getroffen in de Stoomsuiker-Raffinaderij, onder de firma van de Heeren P. H. Tromp en Comp., zijn 21 panden, waaronder zeer belangrijke, geheel vernield en 7 beschadigd; terwijl de schade op ongeveer één en een half millioen guldens wordt begroot.

De begrooting voor 1850 is geraamd op eene som van ƒ225,865.86, vergezeld van eene memorie van toelichting.

Overigens heeft het beheer der Provinciale Geldmiddelen op eenen regelmatigen voet plaats, terwijl die fondsen voldoende zijn ter bestrijding der gewone uitgaven, en daarenboven de gelegenheid aanbieden om, waar het noodig is, door het verleenen van toelagen de instandhouding van nuttige inrigtingen te verzekeren, of het daarstellen van belangrijke werken te bevorderen.

§. 23. Gemeente-finantiën. Ondanks den druk der buitengewone omstandigheden van de laatste jaren, bevinden zich die aangelegenheden, behoudens zeer weinige uitzonderingen, in vrij bevredigenden toestand.

Ten aanzien van de hoofdelijke omslagen in deze provincie, wordt gemeld, dat tegenover 54 gemeenten, voor welke eene verhooging van het bedrag van den omslag is noodzakelijk geweest, er voor 72 gemeenten eene vermindering heeft plaats gehad.

Met betrekking tot de verdeeling is het getal der bij ons inkomende bezwaarschriften gering, en blijken bovendien, bij onderzoek veelal ongegrond te zijn, terwijl met betrekking tot de invordering, weinige bezwaren bekend zijn.

Aan het onderzoek der begrootingen van de steden en gemeenten wordt al die naauwgezetheid besteed, welke dit gewigtig onderwerp vereischt.

De toestand der rivieren en dijken is gunstig. De werken aan den oever van Stellendam worden zorgvuldig onderhouden en de aangewende maatregelen van voorziening beantwoorden tot dus verre aan het doel. Intusschen zullen deze werken in 1849 en 1850 vijf nieuwe rijsstukken vereischen, waarvan de kosten op ƒ26,000 voor elk jaar begroot zijn, terwijl men berekent, dat in het vervolg jaarlijks ƒ2,000 voldoende zal zijn voor het gewoon onderhoud.

De zandbank, die zich waarschijnlijk ten gevolge van den afbraak van Stellendam, vóór de haven van Goedereede heeft gezet, blijft ongelukkigerwijze in denzelfden toestand.

Door het kanaal van Voorne zijn in het jaar 1848 binnengekomen 1276 en uitgevaren 1016 zeeschepen, zijnde 552 minder dan in 1847; terwijl de regten op dat kanaal geheven wordende, onzuiver hebben opgebragt ƒ74,533,72, zijnde ƒ2,833.14 minder dan in 1847.

De groote wegen in deze provincie worden naar behooren onderhouden.

De ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Rotterdam is in goeden staat en het verkeer op denzelven is zeer groot, hebbende de treinen in 1848 afgeloopen te zamen 292,321 Nederlandsche mijlen en zijn daarmede in dat jaar 876,671 reizigers vervoerd. Aan uitbreidingen evenwel van den spoorweg, ofschoon reeds werkelijk door de Algemeene Vergadering van aandeelhebbers toegestaan, is voor alsnog niet kunnen worden gedacht.

De vruchtelooze afloop der pogingen tot aansluiting van den Rijn-Spoorweg aan het Duitsche Spoorwegstelsel, waardoor de Rijn-Spoorweg eerst aan deszelfs bedoeling zal kunnen beantwoorden, schijnen den aanvang van de werkzaamheden tot aanleg van den zijtak van dien spoorweg van Utrecht naar Rotterdam nog steeds te verhinderen.

(*Vervolg hierna.*)

AMSTERDAM, 6 Julij.

Een ongeluk, den Hemel zij dank van niet zeer zware gevolgen, heeft gisteren de locomotief van den spoortrein, die ten één ure op het punt stond om naar Haarlem te vertrekken, getroffen. De zoogenaamde vuurbox of oven is gesprongen, het vuur op den grond gestort en de locomotief van de rails geschokt. Door het uitgeworpen water is de machinist en de stoker eenigzins gebrand geworden, de laatste het zwaarst, doch geen hunner gevaarlijk; beide zijn naar het gasthuis vervoerd. Passagiers en omstanders hebben niets geleden. Kwart na één ure in de trein met eene andere locomotief naar de plaats zijner bestemming vertrokken.

— De stoomboot Willem I, Kapt. J. H. Savert, waarmede H. K. H. Prinses Marianne voornemens is de reis naar het Heilige Land te doen, en den 3den dezer wegens stormweer te Texel was binnengeloopen, is gisteren de haven van het Nieuwe Diep uitgezeild, om het eerst naar Bordeaux te stevenen.

— Wij vernemen van goederhand, dat het erf der afgebrande suiker-fabriek van den Heeren Rupe en Comp. alhier, verkocht is aan den Pater-Redemptorist Jhr. van Rijckevorsel.

— In het Provinciale Verslag van Noord-Holland wordt gemeld, dat voor Amsterdam aankwamen 1,937 zeeschepen, metende 339,594 ton. Dit is 779 schepen, metende 39,929 ton, minder dan in 1847. Van daar gingen uit 1,999 schepen, metende 333,156 ton, zijnde minder dan in laatstgenoemd jaar 685 schepen, metende 100,895 ton.

Het aandeel dat onze vlag had in de scheepvaart-betrekkingen, was echter nog gunstig in vergelijking bij vroegere jaren. Onder de 779 minder aangekomen schepen waren 638 vreemde en 141 Nederlandsche, en onder de minder uitgegane 38 Nederlandsche tegen 647 vreemde schepen.

Volgens opgave zijn gewogen aan de waag: te Alkmaar 4,526,538 Ned. ℔; te Hoorn 2,728,505 Ned. ℔; te Enkhuizen 721,450 Ned. ℔; te Purmerend 1,506,959 Ned. ℔; te Edam 442,688 Ned. ℔; te Medemblik 802,700 Ned. ℔; te Monnickendam 120,322 Ned. ℔, te zamen ongeveer **elf millioen** ℔, buiten en de hoeveelheden kaas, welke onmiddelijk naar de pakhuizen werden vervoerd, zonder ter markt te worden aangebragt.

De uitvoer van runderen en schapen naar Engeland, was in 1848 belangrijk; alleen van den Helder zijn 3,285 runderen en 20,348 schapen derwaarts verzonden. Na October, bij het ophouden der verzending naar buiten 's lands, daalden de prijzen aanzienlijk. De veestapel vermindert niet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Julij.

In de Zitting van de Wetgevende Vergadering van heden is weder magtiging ter geregtelijke vervolging van 7 leden, die in den laatsten aanslag betrokken waren. — Volgens het lid Grandin, zou er wederom een opstand op til zijn, hij zou de Ministers morgen daaromtrent inlichting vragen.

— De Regering heeft aan den Generaal Bedeau per telegraaph berigt, dat hij voorloopig te Marseille blijven zou, daar wegens de overgaaf van Rome zijne zending was vervallen.

— Er zijn 6,416 aanvragen ingekomen, om schavergoeding wegens geleden verliezen in de Februarij-dagen van 1848, welke eene som beloopen van ruim 6 en een halve millioen fr.

— Den 2den hebben de stoombooten van Straatsburg naar Duitschland wederom hare geregelde vaart begonnen. In die stad wemelde het van gevlugte Badensche opstandelingen, waaronder de gewezen Dictator Brentano

en de Poolsche Generaal Sznayde. Een groot aantal dezer vlugtelingen nam dienst bij het Fransche vreemdenlegioen en werd terstond naar de havens aan de Middellandsche Zee gezonden. Aan degenen die eenig middel van bestaan hebben en geen dienst nemen, is de Vendée tot verblijf aangewezen, werwaarts zij zich dadelijk moeten begeven.

ITALIE.

ROME, 2 Julij.

De bestorming in den nacht van den 30sten Junij heeft (schrijft de Generaal Oudinot aan den Minister van Binnenl. Zaken te Parijs) de uitkomst gehad, die ik er van wachtte: sedert gisteren avond heeft de Raad van Rome ons openingen gedaan ter onderwerping. Onze troepen bezetten het Bastion N°. 9; de poorten San Paolo, Portese en San Pancracio zijn voor ons geopend. Er zijn beschikkingen gemaakt, dat het bezetten van Rome met de meeste orde plaats hebbe. De krijgstucht onzer soldaten evenaart hunnen moed.

De Admiraal Tréhouart heeft den 3den Julij nog uit Civita-Vecchia aan den Minister van Marine geschreven, dat alles strekt om te doen gelooven, dat het leger te Rome op voorwaarden zal ontvangen worden, die met de bedoelingen en belangen van Frankrijk zullen strooken.

— Uit Turyn wordt gemeld, dat de begonnen vredesonderhandelingen met Oostenrijk weder waren afgebroken, omdat deze Mogenheid nieuwe eischen deed, waaraan de Regering van Sardinië niet kon voldoen; onder anderen dat het Vorstendom Monaco aan haar zou worden afgestaan.

PRUISSEN.

BERLIJN, 4 Julij.

Volgens de laatste berigten hielden de opstandelingen Rastadt nog bezet, en hadden zij aan den Pruissischen parlementair, die de vesting kwam opeischen, geantwoord, dat zij zich tot het uiterste verdedigen zouden. De voorraad van levensmiddelen moet echter in de vesting zeer gering zijn, zoodat men de overgave spoedig te gemoet ziet.

— Omtrent de gevangen genomen opstandelingen wordt gemeld, dat zij zoo verwilderd, en door voortdurende dronkenschap zoo verdierlijkt zijn, dat zij het voorkomen van woeste Indianen hebben; de grootste gruwelen zijn door hen bedreven.

— Uit Stuttgardt wordt van den 2den gemeld, dat de Koning van Wurtemberg eene vergadering van volksvertegenwoordigers had opgeroepen, om te beraadslagen over eene herziening der grondwet.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 Junij.

De Maarschalk Paskewitz heeft eenen prijs van 40,000 roebels gesteld op het hoofd van den Poolschen Generaal Bem, welke in Hongaarsche dienst is.

— Volgens hier aangekomen berigten heeft de Russische legerafdeeling, die over Dukla in Hongarije in binnengerukt, tusschen Eperies en Kaschau het 35,000 man sterke Hongaarsche leger van Dembinski, den 22sten en 23sten na een moorddadig gevecht, waarin de ouds bekende dapperheid en volharding der Russen alle hinderpalen overwon, geslagen en verstrooid, en 35 kanonnen met eene groote hoeveelheid krijgsbehoeften buit gemaakt. De vijand vlugtte zoo overhaast, dat de te zijner vervolging afgezonden Russische magt hem niet kon bereiken. De strijd was van beide zijden met zooveel hardnekkigheid gevoerd, dat de Russen, volgens eigene opgaven, niet minder dan 3000 man aan dooden, gekwetsten en vermisten verloren hebben; terwijl het verlies der Hongaren meer dan het dubbel daarvan moet bedragen.

Ook heeft de Generaal Luders den 20sten na in een hevig gevecht den bergpas van Tömös vermeesterd en den opstandelingen elf kanonnen afgenomen, Kronstadt (in Zevenbergen) bezet, en den volgenden dag decitadel dier stad tot de overgave genoodzaakt.

WEST-INDIE.

Een bijzonder berigt uit Curaçao van den 7den Junij bevat het volgende: Eenige dagen geleden kwam alhier binnen een Amerikaansche oorlogskorvet, *the Germantown*, benevens een Engelsche oorlogsbrik *the Hound*, de laatste uit St. Domingo, aan boord hebbende den President der republiek Dominica, Ximenes, en zijne Ministers, te zamen 19 personen, welke de republiek zijn ontvlugt op den aantogt van Generaal Santana en de daarop gevolgde inneming der hoofdstad, door dien Generaal, die, na de krijgsmagt der Haïtianen verslagen en tot over de grenzen terug gedreven te hebben, het onmagtig wanbestuur van Ximenes, welke zijne nadering naar de hoofdstad had doen verbieden, heeft omver geworpen; thans wordt gezegd dat er sprake is om Dominica onder het protectoraat van Frankrijk te stellen. Zulke bezoeken zijn ons niet aangenaam, vermits daarmede steeds zaden worden aangebragt en uitgestrooid, welke nadeelig zijn voor den geest onzer slaven.

OOST-INDIE.

Door den voorleden maand aangekomen landpost worden, omtrent de gevonden steenkolenmijnen, de volgende berigten medegedeeld:

Gedurende het aanwezen van den Gouverneur Weddik ter Zuid- en Oostkust van Borneo, tot tuchtiging van Hadjie Mohamad Arip, heeft hij het nieuwe etablissement voor de uitdelving van steenkolen te Pengaron aan de soengie Batoe-api bezocht. Hetgeen vroeger verzekerd is omtrent den rijkdom en de uitgestrektheid van de aldaar aangetroffen lagen heeft hij bewaarheid gevonden, voor zoover zulks kon worden beoordeeld uit de 5 thans aangelegde galerijen. Ook de hoedanigheid der steenkolen schijnt voldoende te zijn. Zoo op de rivier als op zee, is met 's Lands stoomschip Onrust een afstand van niet minder dan 270 Duitsche mijlen afgelegd, gedurende welken tijd uitsluitend van deze kolen is gebruik gemaakt. Men heeft toen bevonden dat ze weinig achterstaan voor de goede Engelsche steenkolen.

Het transport van de mijnen naar Banjermassing kan met weinig kosten geschieden, en zou niet hooger komen dan op *f* 1.30 de ton; terwijl zulks later, wanneer aan alles eene betere regeling gegeven is, nog zou verminderen. De gezondheidstoestand van het personeel liet weinig te wenschen over, hetgeen den gunstigsten invloed uitoefende.

Ook van Pontianak werden steenkolen te gemoet gezien; zijnde tot het aan den gang brengen der zaak een contract gesloten met den pangerang Bandhora, voor de levering van 700 Amsterdamsche ℔ steenkolen, tegen den prijs van *f* 1.25 de pikol.

Gedurende de twee eerste maanden van 1849 hebben de inkomende en uitgaande regten op Java en Madura zuiver opgebragt *f* 936,914.05½, zijnde *f* 241,248.23 en *f* 303,910.56 meer dan gedurende de twee eerste maanden van 1847 en 1848.

Volgens de laatste berigten omtrent den stand van het rijstgewas op Java waren de vooruitzigten over het algemeen gunstig.

KERKNIEUWS.

'S GRAVENHAGE, 6 Julij. Gisteren is door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente, uit het vroeger geformeerde negental, beroepen de Wel-Eerw. Z. Gel. Heer J. J. van Oosterzee, thans Predikant te Rotterdam. Het drietal bestond uit DD. van Oosterzee, Blaauw en Stricker.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd; A. J. DE BAAS
met
G. VAN CHARLDORP.
EN
J. VOGELENZANG
met
H. F. VAN CHARLDORP.

LEYDEN, 6 Julij 1849.

De Ondergeteekenden betuigen bij deze, ook namens betrekkingen, hunnen hartelijken dank, voor de bewijzen van belangstelling bij hun huwelijk ontvangen.

W. F. C. A. TRUFFINO,
A. W. H. TRUFFINO,
LEYDERDORP, 7 Julij 1849. CORBERGH.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot ontvangen, betuig ik, ook namens mijne Ouders en verdere betrekkingen, mijnen hartelijken dank; en maak ik tevens van deze gelegenheid gebruik, mij in de welwillendheid mijner geëerde begunstigers bij voortduring aan te bevelen.

LEYDEN, 6 Julij 1849. H. M. J. LA RIVIÈRE, Wed. P. C. MERLYN.

Bij onderhandsche acte van 1°. Junij 1849, behoorlijk geregistreerd, is, tusschen de Heeren J. C. VAN DORSTEN en K. KANTEBEEN, *Smeden te Leyden*, aangegaan eene Vennootschap tot het uitoefenen eener **Smederij**, voor gemeenschappelijke rekening, onder de Firma van VAN DORSTEN en KANTEBEEN, en zulks voor den tijd van twee jaren, gerekend te zijn ingegaan met den 1sten Junij dezes jaars.

Geschiedende deze aankondiging naar aanleiding van art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

DE RANGREGELING

in het Faillissement van PIETER VLIELAND, te *Boskoop*, is ter Griffie der Arrondissements-Regtbank gedeponeerd, om aldaar te verblijven gedurende *veertien dagen* na deze aankondiging, ter inzage van belanghebbenden.

De Curator in voornoemd Faillissement,
H. KLEINHOONTE.

Het MIDDEL, door eene liefdadige Zuster, te *Hoplinis*, bij *Armentières*, tegen de **Cholera** uitgevonden en met succes bij velen aangewend, bevindt zich, benevens het Recept, bij SANDER en BARNING, in de *Vernisstokerij*, buiten de Koepoort, in de Witte Laan alhier, die, ter voorkoming of herstel dezer vreesselijke Ziekte van hunne Natuurgenooten, tegen betaling der onkosten, zich met de uitgifte hiervan, van des morgens 9 tot 12 en des namiddags van 5 tot 7 ure, wel hebben willen belasten.

Leyden, 6 *Julij* 1849.

KUNST-OLIE.

De **KUNST-OLIE** van de Heeren BRASPOT & COMP. te *Amsterdam*, is alleen verkrijgbaar gesteld voor *Leyden*, bij den Depôthouder G. FRERS, Oude Vest Wijk V N°. 401. Deze **OLIE** walmt niet, brandt witter dan Gaz, bevriest nooit en is voordeeliger dan Patent-Olie; thans is de prijs 44 Cts. de Ned. Kan.

In de Gemeente **Beide Katwijken c. a.** zal de **KERMIS** dit jaar **NIET** gehouden worden.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE brengt ter kennisse van de Stemgeregtigde Deelhebbers, dat, ingevolge het 91ste der Artikelen van Overeenkomst, de, in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde **BALANS** over het ***Vier-en-Twintigste Boekjaar***, geëindigd met ult°. December 1848, voor hen ter visie zal liggen van den 9den tot en met den 24sten Julij 1849, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg* en *Dordrecht*, aan het Lokaal der Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Leyden*, en op het Raadhuis der Stad *'s Gravenhage*.

Amsterdam, 5 *Julij* 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
GOUDSWAARD, *Dir. fung. Secr.*

Men is van meening op Woensdag den 11den Julij 1849, des morgens ten 10 ure, in de Herberg ***Ik leer nog***, aan den Hoogen Rijndijk onder *Soeterwoude*, te VERPACHTEN:

De TIENDEN voor dezen Oogst en Jaarschare, te *Leyderdorp* te veld staande, de Stad *Leyden* en *'s Konings particuliere Domeinen* aankomende; alsmede:

De TIENDEN voor dezen Oogst en Jaarschare, te *Soeterwoude* te veld staande, voornamelijk gelegen in den Drooggemaakten Gelderwoudschen Polder; de Stad *Leyden* en de Gemeente *Soeterwoude* toebehoorende.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

bij opbod en afslag, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van eene sedert vele jaren binnen *Leyden* uitgeoefende **LAKEN- en GRIJN-FABRIEK**, met derzelver STOOMMACHINES, HEERENHUIS en verdere GEBOUWEN, **zijnde in volle werking**, waarvan de provisionele opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 17den Augustus, en de finale gunning op Vrijdag den 30sten Augustus 1849, beide des voormiddags ten 11 ure, als:

N°. 1. Een GEBOUW, waarin de *Laken- en Grijn-Fabriek* wordt uitgeoefend, met derzelver STOOMMACHINES van acht paardenkracht, (hooge drukking) cylindervormige Stoomketel, ijzeren Wielen en Assen, mitsgaders gegoten ijzeren Stoomverwarmingstoestel en annex roijaal Heerenhuis, staande binnen *Leyden*, aan den Ouden Singel op den hoek der Mare, in Wijk V N°s. 334, 335 en 335 rood.

N°. 2. Een FABRIEK-GEBOUW, ingerigt tot *Kaard-Wol-Spinnerij*, binnen *Leyden*, op de Langegracht Wijk V N°. 640 C.

N°. 3. Een ruim PAKHUIS met Zolder, te *Leyden*, op de Langegracht Wijk V N°. 640 D.

N°. 4. Een sedert weinige jaren nieuw gebouwd FABRIEK-GEBOUW, ingerigt tot *Vollerij*, *Kaard-Wol-Spinnerij* en *Kam-Wol-Spinnerij*, met derzelver STOOMMACHINE van tien paardenkracht, (lage drukking) twee afzonderlijk werkende koffervormige Stoomketels, ijzeren en houten Assen, ijzeren Wielen, Gazometer en Gas-Toestel, binnen *Leyden*, op de Binnenvest omtrent de Mare, uitgang hebbende door de Domineespoort op de Langegracht, Wijk V N°s. 1026 tot en met 1031, 774, 769 rood, 774 A en 774 B.

N°. 5. Een GEBOUW, waarin de *Roodverwerij* wordt uitgeoefend, binnen *Leyden*, aan den Ouden Singel, op den hoek van en strekkende langs de westzijde der Mare, Wijk V N°s. 333 en 333 rood.

N°. 6. Een ruim PAKHUIS met twee Zolders en Wind-as, binnen *Leyden*, aan de Oude Vest bij de Lysbethsteeg, Wijk VI N°. 1251.

N°. 7. Een WOONHUIS, aan de Oude Vest naast het voorgaande Perceel, Wijk VI N°. 1250. — Alles breeder bij aangeplakte billetten omschreven.

Al de voorz. Percelen kunnen den 1sten October 1849 worden aanvaard. — Kunnende de Koopers der Percelen N°s. 1 en 4 des verkiezende $\frac{1}{3}$ der Kooppenningen daarop als eerste Hypotheek gevestigd houden.

De bezigtiging zal kunnen geschieden gedurende drie weken de Veiling voorafgaande, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 6 ure, op een Toegang-Biljet, verkrijgbaar bij den Notaris A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*, ten wiens Kantore nadere informatiën zijn te bekomen, en alwaar de conditiën van Verkoop, met de plans der platte gronden en bewijzen van eigendom 14 dagen voor de Veiling ter lezing en visie zullen liggen.

N. B. Al de Gereedschappen tot de voorz. Fabrieken behoorende, zullen in het Publiek worden verkocht, op Maandag den 24sten September 1849.

Bij J. H. ZITMAN, Boekhandelaar te *Leyden*, komt van de Pers:

Het voortdurend bestaan des Joodschen Volks, verklaard uit deszelfs toekomst. Leerrede over Rom XI: 25—29, door D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE, *Predikant bij de Waalsche Gemeente te Leyden.*

Uit het Fransch vertaald en uitgegeven door en ten voordeele van eene te Leyden gevestigde Vereeniging van Vrienden Israëls.

Prijs 30 Cents.

TE KOOP:

3,000 stuks Vuur-vaste STEENEN, voor f 210.

Te bevragen bij JAC. HAZENBERG CORN°. Z°., Boekhandelaar, Kloksteeg, Wijk IV N°. 812.

Weder eene genezing van waterzucht door de Pillen van Holloway.

De Heer DUNCAN, een rijke Pachter, aan de Elms bij Boston woonachtig, was sedert jaren in eenen ziekelijken toestand. Zijne ongesteldheid veroorzaakte bij hem sterke opzwellingen der voeten en enkels, hetwelk zich trapsgewijze uitstrekte, tot dat eindelijk het geheele ligchaam gezwollen was; de overtuiging verkregen hebbende dat hij aan waterzucht leed, nam hij den raad in van de meest bekende geneeskundigen en volgde derzelver voorschriften, die hem niets baatten, en waardoor zelfs zijn toestand erger werd. Eindelijk besloot hij de *Pillen* van HOLLOWAY te gebruiken, en tot verbazing van een ieder, werd hij in eenen ongeloofelijk korten tijd door dit kostelijk middel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 7 Julij.

1ste Qualiteit van *f* 29 tot *f* 33. — 2de Qualiteit van *f* 25 tot *f* 27.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 1 Julij.

Tarwe *f* 9.00 tot *f* 8.30. Rogge *f* 5.20 tot *f* 5.60. Gerst *f* 3.80 tot *f* 3.60. Haver *f* 3.00 tot *f* 2.60. Paardeboonen *f* 5.00 tot *f* 4.80. Duiveboonen *f* 6.20 tot *f* 5.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 6 JULIJ.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$51\frac{1}{16}$	$51\frac{1}{8}$	$51\frac{1}{16}$
Dito Certificaten	3 ″	$59\frac{1}{2}$	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{5}{8}$
Dito dito	4 ″	$78\frac{3}{4}$	79	$78\frac{7}{8}$
O. I. Leening	4 ″	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{7}{8}$	$77\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicraat	$3\frac{1}{2}$ ″	81		
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ ″	156		
Haarlemmermeer	$4\frac{1}{2}$ ″			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ ″			
Oblig. Holl. Spoorweg Maats.	″			
BELGIE, Certificaten	$4\frac{1}{2}$ ″			
Dito dito	$2\frac{1}{2}$ ″			
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ ″	$43\frac{15}{16}$	44	$43\frac{15}{16}$
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	5 ″	$12\frac{9}{16}$	$12\frac{11}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken	5 ″	$11\frac{13}{16}$	$12\frac{1}{8}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	3 ″	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{7}{8}$	$27\frac{7}{16}$
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{2}$	$8\frac{3}{4}$	
PORTUGAL, te Londen	5 ″	$28\frac{1}{2}$		
Dito dito	4 ″	$29\frac{11}{16}$	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{11}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 ″	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{3}{8}$	
Dito dito 1828 en 1829	5 ″	$101\frac{1}{2}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 ″	[illegible]		
Dito bij HOPE	4 ″	$83\frac{7}{8}$	84	
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4 ″	$82\frac{3}{4}$		
Certificaten te Hamburg	5 ″			
Inschrijving in Assign.	6 ″	60		
Certificaten van dito	6 ″	$61\frac{7}{8}$	$61\frac{5}{8}$	
POLEN, Certificaten	4 ″			
Dito Aandeelen met Loten	fl. 300 ″			
Dito dito	″ 500			
PRUISSEN, Loten van 50 R.				
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank	à 5 pCt.	85		
Idem	4 ″			
Oblig. Metalliek	5 ″	$73\frac{7}{8}$	$74\frac{1}{4}$	
Idem	$2\frac{1}{2}$ ″	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{1}{2}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*.			
Idem 1 April 1839	″ 250 ″			
NAPELS, Certif. bij LAM. & BOUW.	à 5 pCt.			
BRAZILIE,	5 ″	$85\frac{1}{2}$		
MEXICO,	5 ″	$28\frac{1}{2}$		
AMERIKA,	5 ″			
Dito Bankactiën		$3\frac{7}{8}$		
GRIEKENLAND,	5 ″	$5\frac{7}{8}$		
VENEZUELA,	$2\frac{1}{4}$ ″	$24\frac{1}{4}$	25	

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.